

Semih İdiz

Batı'da ve Ortadođu'da gözler AKP'ye dönüyor

Mısırlı Müslüman Kardeşler adına son günlerde Batılı kanallara konuşanlar, “İktidar’a gelerseniz Mısır İran mı olacak?” sorusuyla karşılaştıklarında genelde iki nokta üzerinde duruyorlar. Birinci yanıtları, “İran olmayız, çünkü onlar Şii biz Sünni’yiz” oluyor. İkinci yanıtları ise, “Bize potansiyel bir Taliban gözüyle değil, Türkiye’deki AKP gibi bakın” oluyor. Aynı türden yanıtların Tunus’tan da geldiğini görüyoruz.

Özetle Ortadođu’da demokrasi, insan hakları ve adalet sesleri yükseldikçe, Türkiye’ye ve özellikle de AKP’ye dönük ilgi katlanarak artıyor. Bu durumun AKP’ye, önümüzdeki dönemde ve bölgedeki sıcak gelişmeler ışığında yeni sorumluluklar yükleyeceği kesin. Başka bir ifadeyle, Türkiye Ortadođu’da demokrasi arzulayanların “referans noktası” haline gelmeye başladı.

Bu nedenle, “uzatmaları” oynasa da, artık devri kapandığına kesin gözüyle bakabileceğimiz Hüsnü Mübarek ve temsil ettiği sınıfın özellikle Başbakan Erdoğan’ın hafta içindeki açıklamaları sonrasında - Türkiye’ye nefretle baktıklarını tahmin etmek güç değil. Kuşkusuz bölgedeki diğer diktatörler de Türkiye konusunda aynı hissiyat içindeler.

Kahire’den gelen “Türkiye dâhil herkes kendi işine baksın, bizim iç işlerimize karışmasın” açıklamaları da zaten duyulan kızgınlığı yeterince yansıtıyor. Bu arada Mübarek yönetiminin, Washington veya AB’den gelen “git artık” çağrılarından çok, Türkiye’den gelen benzeri açıklamalara kızdığını tahmin etmek de güç değil. Nedeni de malum: ABD’ye karşı diklenmek ve direnmek Arap âleminde siyasi prim getiren bir olgudur. Oysa Erdoğan gibi Ortadođu’da popülaritesi yüksek olan Müslüman bir başbakan tarafından yönetilen Türkiye’ye karşı diklenmenin böyle bir getirisi yok. Bu genel durumun AKP kurmayları açısından sevindirici olduğunu tahmin etmek için müneccim olmak gerekmiyor.

Ancak, Türkiye’nin ve AKP’nin yükselen bu profili, Erdoğan hükümetine aynı zamanda demokrasi, insan hakları ve adalet açısından kendi evine çeki düzen verme sorumluluğunu da yüklüyor. Başka bir ifadeyle, AKP hükümeti, Mısır’da göstericilere karşı yeniçeri çapulcuları gibi davranan polise kızıp, Türkiye’de barışçıl göstericilere karşı orantısız güç kullanan polise arka çıkmasının çelişkisini görmek durumundalar.

Türkiye Ortadođu’da kendisinden ilham alıp demokratik ve adil bir topluma doğru ilerlemek isteyenlerin beklentilerini karşılayacaksa, önce kendisinin bu açılardan ikna edici olması gerekiyor. Bu arada AKP iktidarına bölgedeki destekçileri ve hayranları nezdinde düşen önemli bir başka sorumluluk da var.

Mademki Mısır’ın Müslüman Kardeşler’i ve Tunus’un benzeri İslamcı partisi “Ennahda”nın temsilcileri “Bize AKP gözüyle bakın” diyorlar, o zaman AKP’nin bu partilerle var olan diyalogunu geliştirip, kendilerine Türk modelinin özelliklerini anlatması ve demokrasi, adalet ve insan hakları yolundan sapmamaları konusunda ikna etmesi gerekiyor.

Başka bir ifadeyle, AKP’nin Ortadođu’daki hayranlarına, gerçek demokrasinin “coşunluğun tahakkümü” değil azınlığın haklarının korunduğu avrıcı secimlerin

kaybedilmesi durumunda gidilmesinin gerektiđi bir düzen olduğunu anlatması gerekiyor.

AKP'nin buradaki diğer sorumluluğu, Batı'ya Müslüman Kardeşler'i daha iyi tanımaları için yardımcı olmasıdır. Şu anda Batılılar Mısır'da milyonlarca insanın desteklediği bu partiye adeta "öcü" gözüyle bakıyorlar. Mısır'ın İran gibi olacağını düşünerek paniğe kapılıyorlar. Türkiye bu kör eltici paniğin üstesinden gelinmesi açısından önemli bir rol oynayabilir.

Sonuçta Ortadođu'da yaşananlar hem Batı'da, hem bölgede dikkatlerin Türkiye üzerinde yoğunlaşmasına neden oluyor. ABD Başkanı Obama'nın Mısır'daki gelişmeler hakkındaki görüşlerini almak üzere Başbakan Erdoğan'ı aramasında olduğu gibi, Ankara'ya danışanların sayısının da artacağını söyleyebiliriz. Fakat öğütlerinde inandırıcı olması için AKP'nin, dediğimiz gibi, önce kendi evine çeki düzen vermesi gerekiyor.